

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น
วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๔
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๖๒๖

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูไม้ยืนต้น

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ยืนต้น

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกมะพร้าวทั้งหมด ๗๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๔๘๘,๗๘๗.๙๒ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด ๗๖ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๓,๗๔๔,๐๗๕.๔๖ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกยางพาราทั้งหมด ๖๙ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๑,๑๖๓,๓๓๐.๒๑ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกกาแฟทั้งหมด ๖๒ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๙๓,๖๐๗.๗๒ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้นที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูมะพร้าว

๒.๑.๑ หนอนหัวดำ พื้นที่ระบาด ๒๒ จังหวัด จำนวน ๙,๑๔๗.๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๓๑.๒๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙,๑๗๘.๗๕ ไร่) แบ่งเป็น

๑) การทำลายระดับน้อย	จำนวน ๖,๘๒๓.๗๕ ไร่	(๗๔.๖๐%)
๒) การทำลายระดับปานกลาง	จำนวน ๒,๐๖๕.๒๕ ไร่	(๒๒.๕๘%)
๓) การทำลายระดับรุนแรง	จำนวน ๒๕๗.๕๐ ไร่	(๒.๘๑%)

๒.๑.๒ แมลงดำหนาม พื้นที่ระบาด ๒๖ จังหวัด จำนวน ๑๘,๕๑๘.๗๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๗.๒๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๘,๕๒๖.๐๐ ไร่) แบ่งเป็น

๑) การทำลายระดับน้อย	จำนวน ๗,๔๙๓.๕๐ ไร่	(๔๐.๔๖%)
๒) การทำลายระดับปานกลาง	จำนวน ๑๐,๘๑๖.๕๐ ไร่	(๕๘.๔๑%)
๓) การทำลายระดับรุนแรง	จำนวน ๒๐๘.๗๕ ไร่	(๑.๑๓%)

๒.๑.๓ ดัวงแสด พื้นที่ระบาด ๒๓ จังหวัด จำนวน ๗,๕๕๙.๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๕๒.๗๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗,๖๑๒.๒๕ ไร่)

๒.๑.๔ ดัวงงวง พื้นที่ระบาด ๑๒ จังหวัด จำนวน ๙๙๘.๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑๒ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๐๑๐.๕๐ ไร่)

๒.๑.๕ ไรสีขามะพร้าว พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๑,๑๐๓.๗๕ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๐.๒๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๑๐๓.๕๐ ไร่)

๒.๑.๖ หนอนกินใบมะพร้าว พื้นที่ระบาด ๓ จังหวัด จำนวน ๙๖๔.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙๖๔.๐๐ ไร่)

๒.๒ ศัตรูปาล์มน้ำมัน

๒.๒.๑ ดัวงแสด พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๑,๗๔๖.๗๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๔๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๗๙๑.๗๕ ไร่)

๒.๒.๒ โรคลำต้นเน่า พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๘๒๒.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๘๒๓.๐๐ ไร่)

๒.๓ ศัตรูยางพารา

๒.๓.๑ โรครากขาว พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๑,๐๗๙.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๐๗๙.๐๐ ไร่)

๒.๓.๒ โรคใบร่วง พื้นที่ระบาด ๘ จังหวัด จำนวน ๑๔๙,๑๐๘.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๓๗,๐๔๑.๕๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๑๒,๐๖๖.๕๐ ไร่)

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูมะพร้าว

๓.๑.๑ ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำเรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว และการดูแลสวนมะพร้าว ให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๒ ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำ และหนอนกินใบมะพร้าว ทำลายไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์

๓.๑.๓ ปลอ่ยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) อย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๔ ส่งเสริมให้เกษตรกรภายใต้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ผลิตขยายแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อใช้ควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าวในพื้นที่

๓.๑.๕ ปลอ่ยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) เพื่อควบคุมการระบาดของแมลงดำหนามมะพร้าวในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) อย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๖ ใช้กำจัดฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรด และด้วงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกล่อง โดยใช้เชื้อราเมตตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อกำจัดด้วงแรด และด้วงวงในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน

๓.๑.๗ โรสี้ขามะพร้าวจะเข้าทำลายอยู่ภายในขั้วผลมะพร้าวทำให้การพบนสารฆ่าไรไม่สามรถโดนตัวได้โดยตรง ดังนั้นการป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ ๑ สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่โรสี้ขามะพร้าวเข้าทำลาย ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดยให้สลับกลุ่มสารฆ่าไรตามลักษณะกลไกการออกฤทธิ์โดย IRAC ดังนี้

- โพรพาร์โกต์ ๓๐% ดับบลิวพี อัตรา ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารกลุ่ม ๑๒)
- อะมิทราซ ๒๐% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารกลุ่ม ๑๙)
- กำมะถันผง ๘๐% ดับบลิวพี อัตรา ๖๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารกลุ่ม UN) ***ห้ามผสมกับสารชนิดอื่น
- ไพริดาเบน ๒๐% ดับบลิวพี อัตรา ๑๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารกลุ่ม ๒๑)

๓.๒ การควบคุมศัตรูปาล์มน้ำมัน

๓.๒.๑ รมรังค์ให้เกษตรกรดูแลสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาด กำจัดวัชพืชบริเวณสวนปาล์มน้ำมัน เก็บเศษซากพืชไปเผาทำลาย เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดแก่เกษตรกร และหมั่นสำรวจสวนปาล์มน้ำมันอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๒ ใช้กำจัดฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย

๓.๒.๓ ทำกล่องโดยใช้เชื้อราเมตตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) โดยขอรับการสนับสนุนเชื้อราเมตตาไรเซียมจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน

๓.๒.๔ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่าของปาล์มน้ำมัน เพื่อควบคุมการระบาดไม่ให้ลุกลามไปยังต้นอื่น ๆ

๓.๓ การควบคุมศัตรูยางพารา

๓.๓.๑ ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาดของโรครากขาว และโรคใบร่วง ที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพาราแก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

๓.๓.๒ ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง ๓๐ เซนติเมตร ลึก ๖๐ เซนติเมตร ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ ๒ ต้น และกึ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงกับแถวถัดไปทั้งสองข้าง เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก ซึ่งจะขุดลอกคูทุกปี

๓.๓.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ฉีดพ่นบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของโรครากขาว และโรคใบร่วง

๓.๓.๕ สำหรับต้นยางพาราที่พบว่าเป็นโรคใบร่วงระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของสถาบันวิจัยยาง การยางแห่งประเทศไทย โดยวิธีพ่น ดังนี้

- เบนโหมล อัตรา ๒๐ - ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- โพรปิเนป หรือ แมนโคเซป หรือ คลอโรราโลนิล อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- เฮกซาโคนาโซล อัตรา ๓๐ - ๔๐ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- โพรปิโคนาโซล อัตรา ๑๐ - ๑๕ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- ไทโอฟานเมต-เมริล อัตรา ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่

๔.การคาดการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๙ กันยายน ๒๕๖๔

ภาคเหนือ

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ตัวแตร และหนอนกินจั่น
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหัวดำ ตัวงูหลาบ และโรคทะลายเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคเส้นดำ และโรคราแป้ง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม หนอนพาราซ่า ตัวแตร และตัวงวง
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง ตัวงูหลาบ โรคทะลายเน่า และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคใบจุดก้างปลา โรคใบจุดตากบ และโรคเส้นดำ

ภาคกลาง และภาคตะวันตก

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ตัวแตร และไรสีขามะพร้าว
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหัวดำ ตัวแตร ตัวงูหลาบ และโรคทะลายเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคใบจุดตากบ และโรคเส้นดำ

ภาคตะวันออก

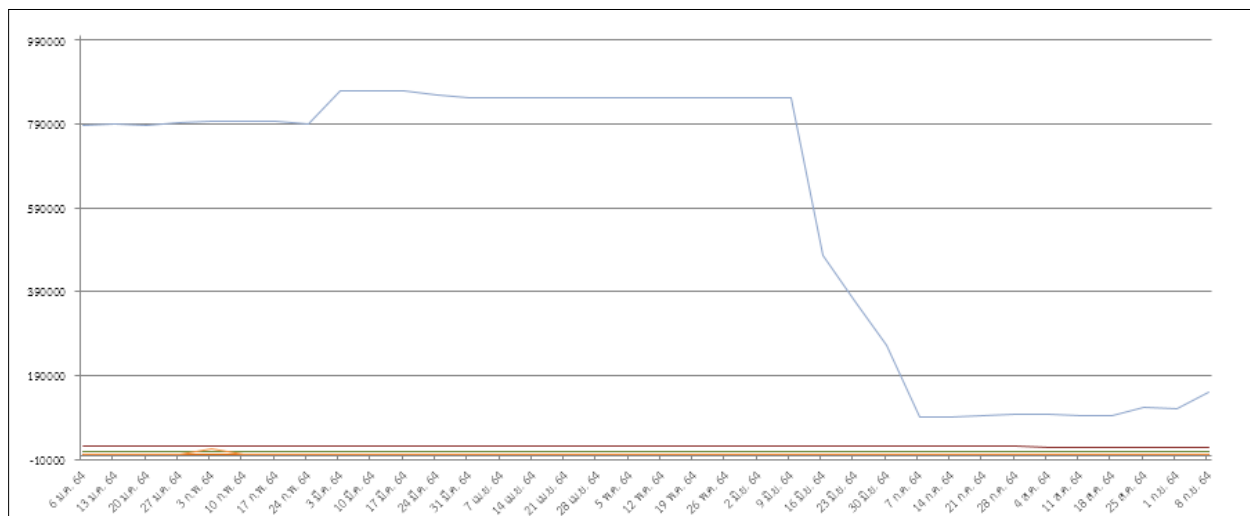
- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม หนอนกินจั่น และไรสีขามะพร้าว
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ตัวงูหลาบ และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคใบจุดตากบ และโรคใบร่วง

ภาคใต้

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ หนอนกินใบมะพร้าว แมลงดำหนาม และตัวแตร
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหน้าแมว ตัวงูหลาบ โรคทะลายเน่า และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง เพลี้ยหอยสีเขียว โรคใบร่วง โรครากขาว และโรคหน้ายางแห้ง

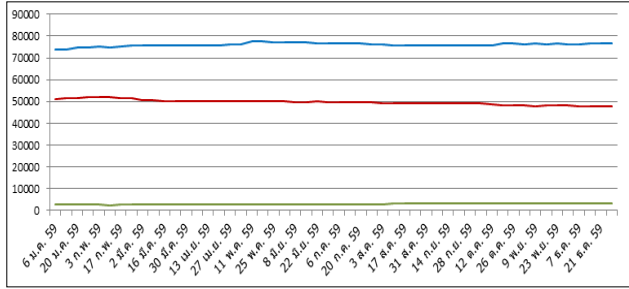
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้น ปี ๒๕๖๔

ภาพรวมทั้งประเทศ

- หนอนหัวดำ - มะพร้าว ๙,๑๔๗.๕๐ ไร่
- แมลงดำหนาม - มะพร้าว ๑๘,๕๑๘.๗๕ ไร่
- ดั้วแรด - มะพร้าว ๗,๕๕๙.๕๐ ไร่
- ดั้วงวง - มะพร้าว ๙๙๘.๕๐ ไร่
- โรสสีขามะพร้าว - มะพร้าว ๑,๑๐๓.๗๕ ไร่
- หนอนกินใบมะพร้าว - มะพร้าว ๙๖๔.๐๐ ไร่
- ดั้วแรด - ปาล์มน้ำมัน ๑,๗๔๖.๗๕ ไร่
- โรคลำต้นเน่า - ปาล์มน้ำมัน ๘๒๒.๐๐ ไร่
- โรครากขาว - ยางพารา ๑,๐๗๙.๐๐ ไร่
- โรคใบร่วง - ยางพารา ๑๔๙,๑๐๘.๐๐ ไร่

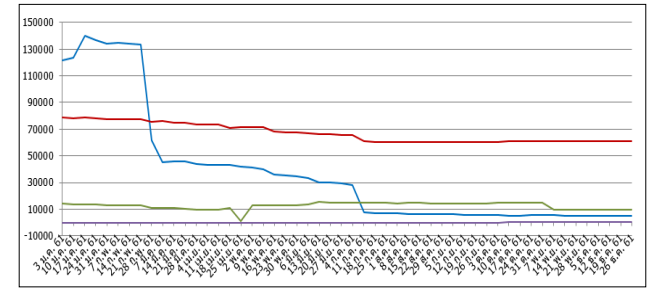
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูมะพร้าว ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔

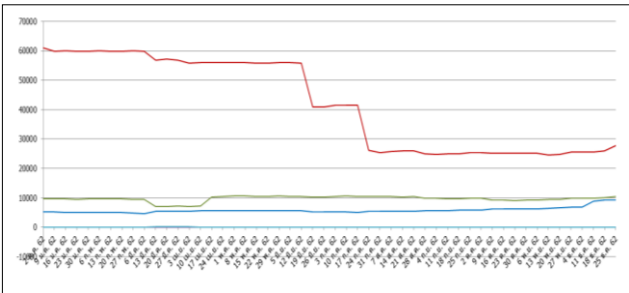
ปี ๒๕๕๙

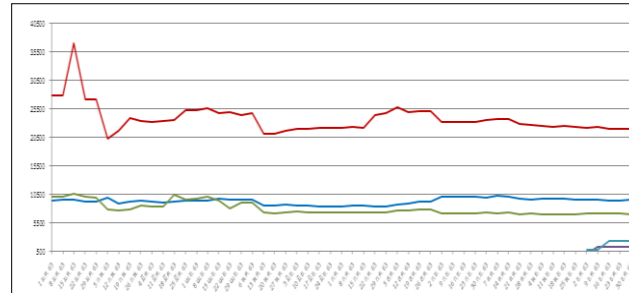
ปี ๒๕๖๐

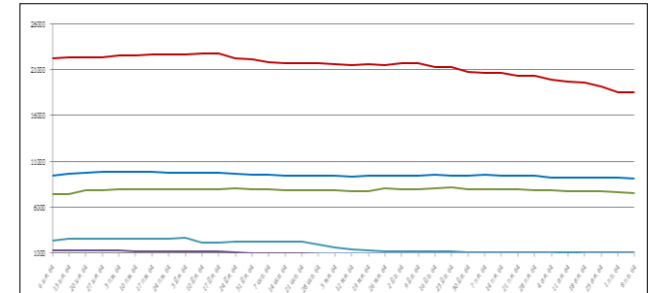
ปี ๒๕๖๑

ปี ๒๕๖๒

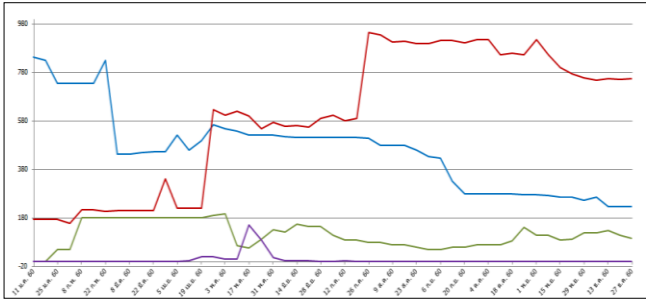
ปี ๒๕๖๓

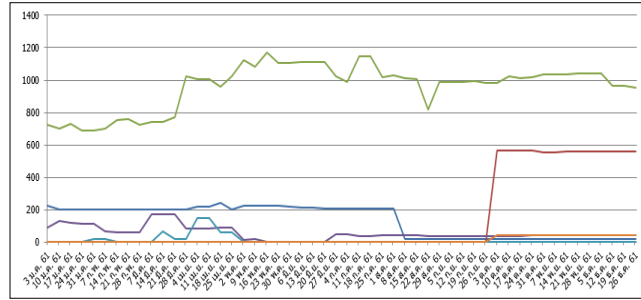
ปี ๒๕๖๔

- หนอนหัวดำ ๙,๑๔๗.๕๐ ไร่
- แมลงดำหนาม ๑๘,๕๑๘.๗๕ ไร่
- ด้วงแรด ๗,๕๕๙.๕๐ ไร่
- ด้วงวง ๙๙๘.๕๐ ไร่
- โรสีขามะพร้าว ๑,๑๐๓.๗๕ ไร่
- หนอนกินใบมะพร้าว ๙๖๔.๐๐ ไร่

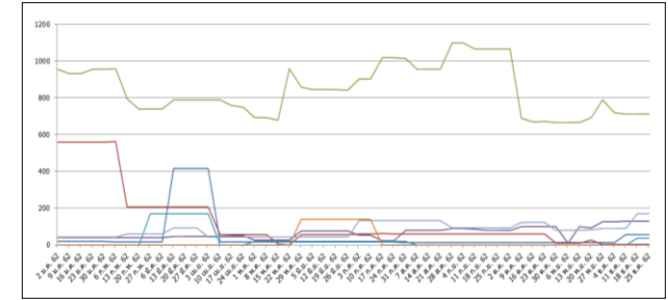
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูปลาน้ำจืด ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

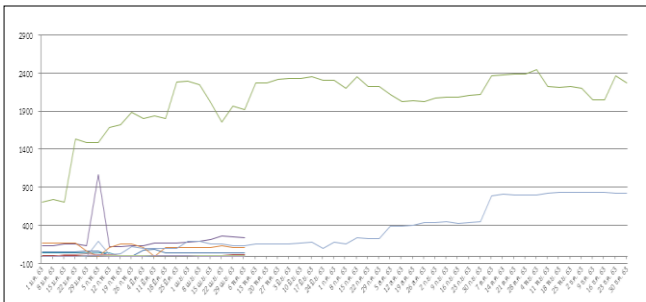
ปี ๒๕๖๐

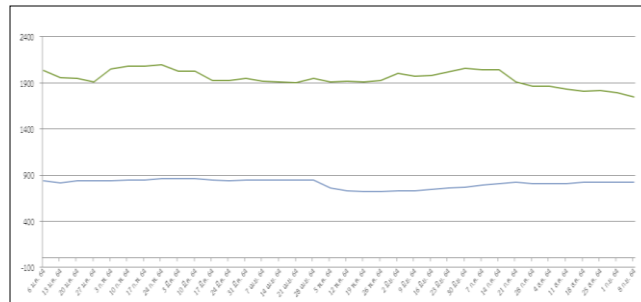
ปี ๒๕๖๑

ปี ๒๕๖๒

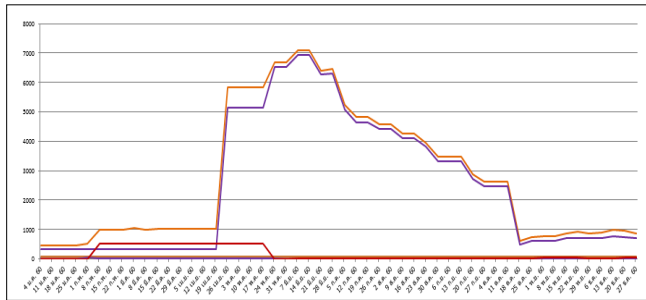
ปี ๒๕๖๓

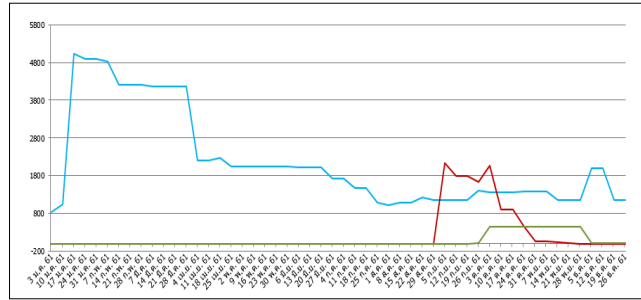
ปี ๒๕๖๔

- ตัวงแสดด ๑,๗๔๖.๗๕ ไร่
- โรคลำต้นเน่า ๘๒๒.๐๐ ไร่

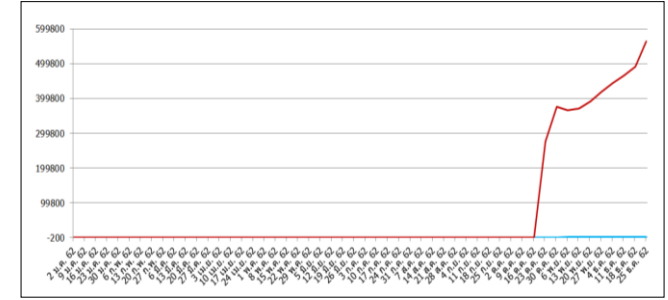
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูยางพารา ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

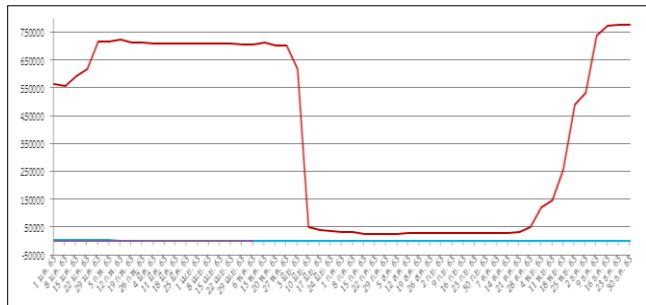
ปี ๒๕๖๐

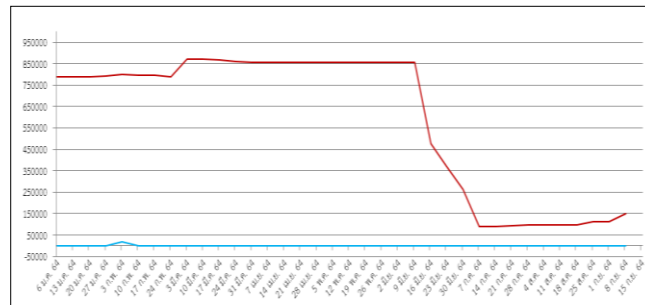
ปี ๒๕๖๑

ปี ๒๕๖๒

ปี ๒๕๖๓

ปี ๒๕๖๔

— โรครากขาว ๑,๐๗๙.๐๐ ไร่
 — โรคใบร่วง ๑๔๙,๑๐๘.๐๐ ไร่